

2020

75 éve történt

Egy nagyvállalat, a Fővárosi Csatornázási Művek születése

Budapest szörnyű ostroma, a második világháború után a járványok megelőzése érdekében a legfontosabb feladatok között szerepelt a lebombázott csatornarendszerek helyreállítása.

Elkerülhetetlenné vált a csatornaszolgáltatás, árvízvédelem feladatainak egységes szervezetbe integrálása.

3. A Székesfővárosi Csatornázási Művek szervezése

Vas Zoltán polgármester 1945. május 18-án kiadott rendelete szerint a polgármesteri II. (út- és mélyépítési) ügyosztály keretébe tartozó csatornázási ügyeket, valamint a csatornázási intézményeket az árvízvédelemmel együtt, *Székesfővárosi Csatornázási Művek* elnevezéssel önálló vagyonkezelésű intézménnyé kellett átszervezni.

A rendelkezés a következőket írta elő:

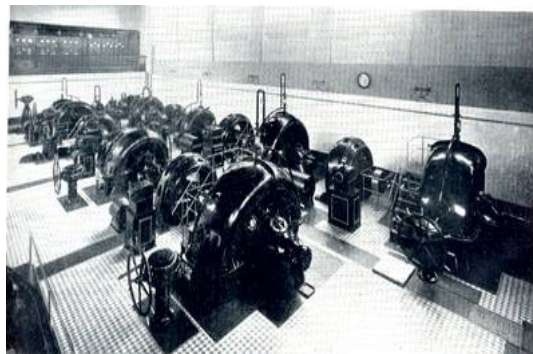
a) a Csatornázási Művek önálló vagyonkezelésű intézmény legyen;

b) az üzem állagát képező vagyont meg kell határozni, és ezt a községi alaptól elkülönítve mint önálló vagyonrészt kell kezelni;

c) az üzem bevételét, vagyonát gyümölcsöztetni és a szükséges beruházások jövedelmezőségéről gondoskodni szükséges, valamint megfelelő újítási alap létesítésével az üzem vagyonát értékben meg kell tartani;

d) a pénzügyi egyensúlyt és a jövedelmezőséget a csatornahasználati és bekötési díjakkal kell biztosítani;

Forrás: Garami Tibor, dr. Göbel József, Pármay Zoltán: Budapest csatornázása; FCSM 1972

1944-45-ben 32 bombatalálat érte a központi szivattyútelepet Ferencvárosban

A rendelet alapján azonnal megkezdődött a nagyvállalat szervezése, létrehozása. A székesfőváros törvényhatósági bizottsága 1945. augusztus 8-án már megtárgyalta a polgármester részletes előterjesztését melyet ezzel indított:

„A csatornázás közegészségügyi szempontból az ivóvízellátás után a főváros legfontosabb közművei között foglal helyet, melynek jelentősége Nagybudapest tervezett kialakítása esetén csak növekedni fog.”

	Csatornázási Művek		Közigazgatás 1940
	Szervezett állás	Ténylegesen betöltve	
Igazgatók	4	4	—
Műszaki szak	40	37	82
Általános szak	50	45	34
Irodai szak	60	57	82
Együtt	154	143	198
Raktárnoki és pénzeszedői szak			
Raktárnoki és pénzeszedői szak	16	16	—
Üzemi tisztek	34	34	—
Üzemi végrehajtó személyzet	145	143	—
Segédalkalmazottak	215	211	907
Együtt	410	404	907
Összesen	564	547	1105
Hetibéres hivatalnokok			
Hetibéres hivatalnokok	—	31	—
Hetibéres alkalmazottak	—	281	—
Együtt	564	312	—
Összesen	564	859	1105

Feladatuk kapta a Csatornázási Művek többek között:

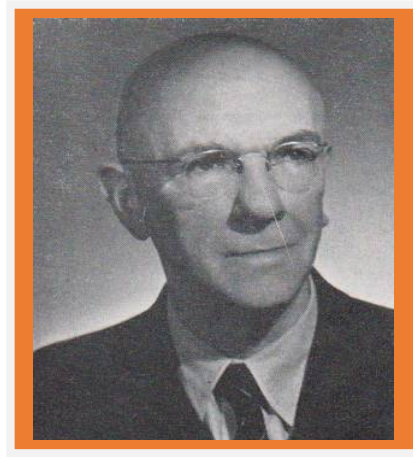
- a szenny-, csapadék- és ipari vizek levezetését;
- a csatornák és a berendezések elkészítését, tisztítását, karbantartását, javítását;
- az ár- és belvízvédelmi feladatok ellátását;
- a szennyvíziszap, valamint a zsír- és olajfogókból kikerülő anyagok hasznosítását;
- az árkok, patakok karbantartását, tisztítását és szabályozását;
- Az épületek házi csatornáinak felügyeletét;
- a nyilvános illemhelyek létesítését, működtetését és karbantartását.

/A szennyvíz tisztítása ekkor még nem szerepelt a feladatok között./

Meghatározták a létesülő szolgáltató cég létszámkeretét is, amely az eddig több cégben dolgozókhöz képest megtakarítást eredményezett.

Budapest polgármestere 1945. szeptember 1-jén kelt határozatában kijelölte a vállalat székházának helyét a főváros egyik legszebb pontján, a belvárosi Március 15. téren. Egy itt álló ötemeletes házat béreltek ki az irányító-adminisztratív munkatársak részére.

1945 májusában **Szabó János** (1883—1966) okleveles gépészmérnök kapott megbízást az alakuló közüzem megszervezésére, irányítására. Ő lett a Csatornázási Művek első vezérigazgatója.

A közgyűlés kiegészítéseivel a belügyminiszter 1945. december 12-én jóváhagyta a javaslatokat, ezáltal az elektromos-, gáz és vízművek mellé létrejöhetett a negyedik közmű nagyvállalat.

Budapest Székesfőváros Csatornázási Művei hivatalos elnevezéssel 1946. április 1-jén kezdte meg működését az életünkhöz, egészségünkhöz nélkülözhetetlen, önálló vagyongazdálkodású közüzem.